

Universitätsbibliothek Paderborn

**Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis
Expositio**

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quid possit Commissarius Cruciaræ in Dispensatione Irregularitatis. Quid
Prælati Regulares? parag. 18

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

23. Quoad Episcopos ergo hic est brevis sermo, & Affero, eos posse dispensare in Irregularitate ex mutilatione occulta, quia id ipsum conceditur à Tridentino dicitur *ess. 24. c. 6.* dum enim Tridentinum concedit Episcopis, ut possint in omnibus Irregularitatibus ex delicto occulto provenientibus dispensare, excepta Irregularitate ex homicidio voluntario, cū mutilatio non sit homicidium, clavis sequitur, Irregularitatem ex mutilatione occulta non esse exceptam, & ita tenet communissimam sententiam, a fine mutilatio sit facta alteri, sive ut h[ab]et, al. s. 2. ubi ipsi

26. Obstat tamen Sanchez, b quia in mutilatione, inquit, ex delicto adest etiam defectus lenitatis, qui ab Episcopis non dispensatur, 14. 6. de cum ipsis solum sit concessa potestas dispensandi ex ea parte, qua mutilatio est delictum, p[ro]p[ter] ob. adde non vero qua deficit à significatione lenitatis Christi.

27. Sed facile Respondeo, nam Tridentinus de num, dum concedit Episcopis potestatem dispensandi Irregularitatem contractam ex delicto, concedit etiam potestatem dispensandi b San. in Irregularitatem ex defectu lenitatis, quæ imbibitur in ipso delicto; si qua tamen illa ibi imbibita sit, quod supra c negandum esse, ex probabilitate diximus, dum docuimus, Irregularitatem ex defectu lenitatis, solum contraria Ministeri Justitia. Ratio autem, quod id etiam concedat, est, quia Tridentinum absoluere concedit potestarem dispensandi Irregularitatem ex Mutilatione, ut deduximus num, 29. ergo cur tu lenitare illam velis? Et quidem, si effectus potestas limitanda Episcopo, non posset ipse absolute dispensare in Irregularitate ex homicidio casuali occulto, quia in illo semper esset imbibiti Irregularitas ex defectu lenitatis, & tamen omnes concedimus ex vi hujus loci Tridentini eos posse. Adde novum esse cognoscere duas Irregularitates ex eodem actu provenientes, & ut supra contra Merollam pluribus expendimus.

28. Irregularitatem ex voluntaria mutilatione publica non potest Episcopus dispensare, quia id ipsi non conceditur à Tridentino. Solum in casuali publica posse, non mihi videtur improbabile, licet apud neminem legerim, cum illis tamen limitationibus, quas poscit idem Tridentinum *ess. 14. c. 7.* Nam quamvis ibi Tridentinum loquuntur de Irregularitate ex

homicidio casuali publico, tamen idem videtur esse de Irregularitate ex mutilatione publica casuali

Si sit publicus ipse defectus membra mutilati, sed delictum fuerit occultum, posse ab Episcopo dispensari diximus cap. *c. 24. v. 3. n. 3.*

Monitio pro Imperatore Dispensationis Irregularitatis ex Homicidio.

29. Adverte, Lector, nequaquam valere, & sed esse subreptitiam dispensationem Irregularitatis pro secundo homicidio commisso, a Vilia nisi facta sit mentio de dispensatione data pro primo. Ratione in hujus doctrina habuisti p[ro]p[ter] d. 6. s. 3. 5. dub.

Quid si quem occidi, erat Sacerdos, vel Religiosus, vel Pater, &c.,

Respondeo, de his, cum pertineant ad transactionem de Dispensationibus satis sit, si in auam, te evidere posse apud Pyrrhum & Conradum, qui recte advertit, in positione Dispensationis Irregularitatis ex homicidio omnes ipsius homicidij qualitates esse prorsus exprimendas.

a Vila
alios citando
p[ro]p[ter] d. 6.

s. 3. 5. dub.

3.

b Supr. l.

8. tr. 2. de

matr. c. 8.

5. 2.

c Pyrrh.

Conrad. l.

5 de Dis-

pens. c. 3.

§. XVIII.

Quid possit Commissarius Cruciatæ quoad Dispensationem Irregularitatis prædictæ.
immo, & aliarum.

Et Remissività, quid possit p[ro]p[ter] Bulla, &c. Prælati Regulari.

1. C omissario Cruciatæ his verbis conceeditur potestas dispensandi Irregularitatem quædam in Bulla, apud Ludovicum d[icitur] d[icitur] Lud. d[icitur] Cruciatus. Et, qui Commissarius deputatur, datur Cruciatæ facultas dispensandi, & componendi super Irregularitate cum hu[ic] qui quibus unquis Censuris Ecclesiastici legati, Missas, & alia Divina Officia, lla. non tamen in contemptum Clavum, celebrarunt, seu alias se illuc immiscerunt.

2. Et super alia qualibet Irregularitate (præter quam ratione homicidij voluntarij, ac Simonie, vel Apostasie à fide, aut Heresie, vel propter malam Ordinum susceptionem, contractam) cum retentione Beneficiorum, & fructuum in eis perceptorum, & infamia, ac Inabilitatu exinde proveniente, abolitione, & exequitionis Ordinum non male susceptori restituzione. Hac tenus Bulla, cuius

a Bard in jus minutiorum explicationem. Lege apud
Bardi, & aliosque ab eodem citatos.
Bulla Cruci 3. Quid autem possit Confessarius electus
p. 3. tr. 2. ab eo, qui Bullam Cruciatæ accipit, diximus
praeferre 4. late in Superioribus.
b Supra in 4. Denique quoad Religiosos, vel loqui-
Tr. de Casib mur de Prælatis, & Confessariis Regularibus
reservare. 13. comparatione Secularium, & Ajo, saltem pro
a n. 21. praxi, tenendum esse, nullam eos habere poten-
c Diap. p. tatem in dispensanda Irregularitate quacun-
a l. Tr. 4 R. que, quicquid aliqui dicant & apud Dianam, quos
3. ipse merito non sequitur; esto idem Diana d
d. Dian. p. alibi concedere illis aliquid videatur, & esto
a l. Tr. 4 R. 3 multa benigniora concedat, immo pluribus
Dian. p. 11. contendat. Bruno.
tr. 2. R. 26. Vel loquimur de iisdem Prælatis in ordine
fine. V. etiæ ad suos Subditos, & Aio, quemlibet ex his sua
Tr. 6. R. 4. debere Privilegia consulere, eorumque limita-
e Bruno de tiones, si adhuc, quæ videre possunt apud Ca-
Privil. Re- stropol. & aliosque.

C A P U T XVI.

De Irregularitate ex Bigamia.

S. I.

Pramittitur quid, & quotuplex sit
Bigamia.

36. Cstr. II. I. **I**Id dicuntur g propriæ Bigami, qui cum
g. 9. Dian. sint baptizati, duo, vel plura validæ marri-
p. 11. tr. 2. & monia successivè contraxerunt, & con-
Ref. I. u. 3. summarunt (in quo consistat, Matrimonium es-
ad 30. Bru- se consummatum, h alibi diximus.) Neque ergo
no l. c. tr. 4. sola sponsalia, vel sola Matrimonia tantum-
modo rata propriam Bigamiam constituent, tunc enim propriea constitutur, quando quis
de Bigam. dividit carnem suam in plures: Cujus rei ratio-
non ordinandi & alia non est, nisi, quia congruum visum sicut Ec-
plura in plures, ut sicut ipsi Ecclesia unica Sponsa est
diss. 24. Christi, ita ejusdem Ministri non dividerent
h Li. 8. de carnem suam in plures uxores, si autem divi-
matrim. derent, essent Irregularares Irregularitate, quam
Tr. 5. c. 7. Sacri i Canones vocant ex defectu Sacramen-
tum, id est ex defectu significationis, seu hujus
i C. Deorsum determinatae rei Sacrae, id est unicæ conjunctio-
ne Bigam. nis Sacrae, seu Spiritualis Christicum Eccle-
sia.

Porro in universum Bigamia in tres distin-
guitur Classes. In vetani, quæ est, quam nu-
mero præcedente diximus. In Interpretati-

vam, quæ est illa, quæ afficitur, qui Matrimo-
nium contrahit, consummatque cum vidua,
vel cum violata ab alio, vel cognoscit suam ux-
orem, quæ cum aliquo adulteraverit. In simi-
litudinariam, quæ est, quando quis post solene-
te Castitatis votum in aliqua Religione con-
trahit Matrimonium cum quacunque, etiam
virgine.

S. II.

Bigami sunt Irregularares.

I. **B**igamos ergo sive verè, sive interpreta-
tivè, sive similitudinariè ab Ordinibus
recipiendis esse repellendos, atque adeo Irre-
gulares esse, nimis est in Jure manifestum.

Et quidem potest quis propter Bigamiam
affici pluribus Irregularitatibus specie diversis, ^{Toto Tit. de}
ut si sit Bigamus ex vera, si ex Interpretativa,
si ex similitudinaria, &c. atque has esse om-
nino speciatim explicandas, si forte carum dis-
pensationem petas, certum sit, ut universaliter
aliquanto inferius b admonebo. Adverte ta-
men, si quis una Bigamia specie laboret, sed ex
multis actibus solum numero distinctis, con-
traxerit v.g. tres, quatuor plures Nuptias, ad-
verte, inquam, hunc unam dumtaxat Irregu-
laritatem incurrit; Sicuti unam contraxit Affi-
nitatem cum Maria v.g. ille, qui cum eius So-
nore multas, repetitasque copulas habuit, Le-
ge Sanchez, aliosque citatos à e Diana, cui cer-
te multum Sapientium schola debet ob varie-
tatem sententiarum, quæ eruditæ in lucem c-
duxin, à Theologis expendendas.

2. Manifestum item est, eosdem Bigamos
privari usu Ordinum receptorum.

3. Manifestum est denique, eosdem, post
incuriam Bigamiam, nullum posse acquirere
Beneficium Ecclesiasticum.

4. Quæres: Ordinatus, cui superveniat Bi-
gamia, gaudet ne privilegio fori, & Canonis?

Respondeo, sub necessaria distinctione. Or-
dinatus in Sacris nullum Clericale privilegium
amittit, ut rectè notat Sayrus: d'at Ordinatus d Sayr. &
in Minoribus autoque prædicto privilegio cit. n. 2.
privatur, immo iisdem Ordinatis in Minoribus,
si ipsi evadant Bigamia, sub excōmunicatio-
ne ferenda prohibetur delatio habitu, & Tō-
suræ Clericalis, Clericalis, inquit, nam, si quis Bi-
gamia fiat Religiosus cōversus, pœnitit ferre ha-
bitum, immo, & Tonitū Religiosis, ac super-
pellit.